

Nr 19.

Av herr **Berge**, om upphävande av bestämmelsen, att den, som tillhör kyrkoförsamlings redovisningsskyldiga och avlönade betjänte, ej kan vara ledamot i kyrkoråd eller skolråd.

Undertecknad vill härmed väcka följande motion:

Om sådan ändring av 24 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd, att klockare, organist och kantor samt kyrkobetjänte må vara behöriga för ledamotskap i kyrko- och skolråd.

I Kungl. Maj:ts nådiga förordning om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd stadgas:

»Ledamot i kyrko- och skolråd kan ej vara:

- a) — — — — —
- b) — — — — —
- c) — — — — —
- d) — — — — —
- e) — — — — —

f) den, som tillhör kyrkoförsamlingens redovisningsskyldiga och avlönade betjänte.»

Detta sista moment står oförändrat kvar alltsedan 1862, då en förordning om kyrko- och skolråd första gången utkom, och kan med skäl betecknas som en relik från ständsrepresentationens dagar.

I kyrkolagen räknas klockaren bland kyrkans ämbetsmän, i riksdags- och kyrkomötesförhandlingar betecknas klockaren, organisten och kantorn som tjänsteman, men det oaktat hänföres i visst fall denne befattningshavare alltid och ännu år 1924 till kyrkans *betjänte*, i det att 24 § f) alltfört tillämpas på honom, då det gäller ledamotskap av kyrko- och skolråd.

I åtskilliga utlåtanden från enskilda och myndigheter framhålles särskilt klockarens, organistens och kantorns *redovisningsskyldighet*. Men enligt kyrkolagen svarar kyrkorådet för all kyrkans fasta och lösa egendom, varför nämnda befattningshavare eventuellt icke numera kan bliva annat än biträde åt kyrkorådet i förvaltning och uppbörd samt följaktligen ej heller i vanlig mening redovisningsskyldig. Att bestämmelsen infördes i 1862 års författning berodde uppenbarligen därpå, att klockaren den tiden enligt särskild stadga hade att uppbära medel och avgifter av olika slag, för vilka han naturligtvis var skyldig att redovisa. Dessa göromål äro emellertid numera i regel överflyttade på andra personer.

Det har framförts åtskilliga gånger från vissa håll, att en organist hör

till de redovisningsskyldiga, därför att han har kyrkans orgel om händer. Men det förhållandet, att organisten är skyldig att väl vårda församlingens orgel, kan icke rimligen kallas redovisningsskyldighet i den mening ordet här måste anses äga. Detta framgår med all önskvärd tydlighet därav, att samma författning ej — enligt givna prejudikat — hindrar folkskollärare, som icke är klockare, organist eller kantor, att vara ledamot av skolråd, ehuru han i egenskap av lärare har materiell och annan egendom om hand till ett värde, som i många fall är större än värdet av församlingens orgel i kyrkan.

Denna föräldrade bestämmelse i 24 § har utestängt och utestänger fortfarande en kår på över 1,800 kyrkliga tjänstemän samt dessutom en hel mängd andra hedervärda personer från att mottaga de medborgerliga förtroendeuppgifterna att vara ledamöter av kyrkoråd och skolråd.

Det förekommer ju i vår tid på många andra områden, att personer äro valbara såsom ledamöter av styrelser och institutioner, under vilka de i viss mån subordneras.

Enligt min mening finnas ej längre några tillräckligt vägande skäl att fortfarande förhindra några som helst av »kyrkoförsamlingens betjänte» att inväljas i kyrko- och skolråd.

Sålunda hemställas, med åberopande av vad här ovan anförts,

att riksdagen måtte besluta att 24 § f) må utgå ur förordningen om kyrkostämman samt kyrko- och skolråd.

Stockholm den 16 januari 1925.

N. Ad. Berge.